

prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud: N. Ghedrovici)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Cotorobai, I. Țurcan, M. Anton)

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Denis Filimon cu privire la încasarea datoriei, penalităților, dobânzilor de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 octombrie 2017, ÎM „Incaso” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Denis Filimon cu privire la încasarea datoriei, taxei aferente contractului, dobânzii de întârziere, penalității contractuale, penalității pentru rezilierea anticipată a contractului și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 21 martie 2015, ÎCS „Iute Credit” SRL, în calitate de creditor, și Denis Filimon, în calitate de debitor, au încheiat contractul de împrumut cu nr. 615983.

Reclamanta a specificat că pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, debitorul s-a angajat să plătească pe lângă valoarea împrumutului principal, taxa aferentă contractului de împrumut, dobânda și o penalitate contractuală, care se raportează duratei de întârziere.

A menționat că ÎCS „Iute Credit” SRL și-a onorat obligațiunile contractuale, transferând debitorului împrumutul acordat la 21 martie 2015, însă, în pofida acestui fapt pârâtul nu și-a onorat obligațiunile contractuale.

ÎM „Incaso” SRL a susținut că a notificat debitorul prin scrisoare recomandată, înștiințându-l despre nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a contractului precum și privind obligația de a restitui împrumutul, dobânda aferentă și penalitățile calculate conform contractului.

Ulterior, în adresa pârâtului a fost expediată și o reclamație prin care a fost informat repetat despre nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a contractului precum și obligația de a restitui împrumutul, dobânda aferentă și penalitățile calculate conform contractului, care a rămas fără răspuns.

La 01 decembrie 2014, ÎCS „Iute Credit” SRL și ÎM „Incaso” SRL au încheiat contractul de cesiune, cu ulterioarele acorduri suplimentare, conform căruia ÎCS „Iute Credit” SRL a transmis dreptul de creanță către ÎM „Incaso” SRL în temeiul actului de predare-primire.

Astfel, ÎM „Incaso” SRL a solicitat încasarea de la Denis Filimon a datoriei în sumă de 16379,01 de lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1 000 de lei și cheltuielile de achitare a taxei de stat la depunerea acțiunii în mărime de 502,25 de lei.

Prin hotărârea din 12 iulie 2018 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni a fost admisă parțial acțiunea ÎM „Incaso” SRL; a fost încasat de la Denis Filimon în beneficiul ÎM „Incaso” SRL, în temeiul contractului de împrumut nr. 615983 din 21 martie 2015 și contractului de cesiune a creanței nr. CES-1/01/06/2010 din 01 iunie 2010, suma împrumutului în mărime de 5 752,12 de lei, dobânda conform contractului în mărime de 116,63 de lei, iar în total suma de 5 868,75 de lei; au fost respinse ca neîntemeiate cerințele ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Denis Filimon cu privire la încasarea taxei aferente contractului în sumă de 1 754,40 de lei, penalităților contractuale și penalităților pentru rezilierea contractului în sumă de 8 755,86 de lei; a fost încasat de la Denis Filimon în beneficiul ÎM „Incaso” SRL suma de 179,95 de lei, cu titlu de cheltuieli de achitare a taxei de stat la depunerea acțiunii, proporțional părții admise, suma de 90 de lei, cu titlu de cheltuielile pentru citare publică și suma de 500 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică acordată.

La 24 iulie 2018, ÎM „Incaso” SRL, reprezentat de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe și a solicitat casarea acesteia în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea unei noi hotărâri în această parte prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentat de avocatul Eugeniu Bujoreanu, și s-a menținut hotărârea din 12 iulie 2018 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni.

Pentru a decide astfel, instanța de apel prin prisma art. 512, 514, 572, 624, 867, 871 din Codul civil, a reținut ca întemeiată concluzia primei instanțe de admitere parțială a acțiunii, deoarece intimatul a primit efectiv doar suma de 5752,12 de lei.

Concomitent instanța a notat că conform art. 619 din Codul civil, prima instanță corect a calculat suma dobânzii de întârziere din suma împrumutului efectiv.

Mai mult, Colegiul a reținut că prima instanță legal a respins cerința cu referire la penalitatea contractuală, or contrar prevederilor art. 118, alin. (1) din Codul de procedură civilă, apelanta nu a prezentat dovada expedierii notificării de reziliere anticipată a contractului, situație în care acesta nu s-a conformat prevederilor pct. 4.2 din contract, nu a reziliat unilateral contractul, nu a declarat scadente și plătibile imediat toate plățile conform contractului, respectiv nefiind

întrunite condițiile contractuale care i-ar permite apelantei-reclamante să calculeze pârâtului o penalitate în mărime de 0,5 % din valoarea împrumutului nerambursat.

De asemenea, instanța de apel, având în vedere termenul scurt dintre depunerea cererii de acordare a împrumutului, încheierea contractului precum și primirea efectivă a banilor, totul fiind operat în aceeași zi, 21 martie 2015, Colegiul a reținut că clauzele contractuale, în speță, cu referire la problema vizată au fost pregătite pentru o multitudine de contracte și fără posibilitatea de negociere din partea împrumutatului, deci fiind clauze contractuale standard, or acestea nu au fost negociate.

În condițiile enunțate, având în vedere faptul că clauza contractuală privind încasarea taxei aferente contractului pct. 4.1, 4.3 din contractul nr. 615983 încheiat la 21 martie 2015 au fost de tip standard, prin prisma art. 719 lit. f), art. 217, 220 și art. 717 din Codul civil, instanța corect a calificat că prevederile enunțate sunt abuzive și sunt lovite de nulitate absolută.

În această ordine de idei, Colegiul a considerat neîntemeiate argumentele apelantei, motiv pentru care l-a și respins.

La 28 martie 2019, conform sigiliului oficiului poștal, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii cu emiterea unei noi hotărâri în această parte de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și procedural, a interpretat în mod eronat legea.

La 17 aprilie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Denis Filimon copia cererii de recurs depuse de ÎM „Incaso” SRL, împotriva deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 117).

Intimatul Denis Filimon nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de ÎM „Incaso” SRL.

În contextul prevederilor art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 ianuarie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei deciziei prin scrisoarea de însoțire din 25 februarie 2019 (f.d. 106-107), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către participanții la proces.

Astfel, recursul declarat la 28 martie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, împotriva deciziei din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecători

Victor Burduh

Galina Stratulat